

Gospodarka komunalna – działalność gospodarcza j.s.t.

Regulacje prawne:

1. ustawy **ustrojowe** samorządu terytorialnego
 - ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
 - ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
 - ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
2. ustawa z 20 grudnia 1996 r. **o gospodarce komunalnej**
3. ustawa z 27 sierpnia 2009 r. **o finansach publicznych**

Przedsiębiorca publiczny - przedsiębiorca, na którego działalność organy publiczne (w tym organy j.s.t.) wywierają decydujący wpływ

Samorządowa osoba prawna (gminna, powiatowa, wojewódzka osoba prawna) – osoba prawna, której mienie w całości stanowi mienie jednostki samorządu terytorialnego

Komunalny - gminny (ustawa o sam. gminnym);
- samorządowy – g.p.w. - (ustawa o gosp. komunalnej)

Gospodarka komunalna – działalność gospodarcza j.s.t.

JST realizują zadania publiczne, niezastrzeżone w Konstytucji dla innych organów

zadania **własne** – zadania służące zaspokojeniu potrzeb wspólnoty samorządowej (określone w ustawach ustrojowych oraz przepisach szczególnych)

zadania **zlecone** – inne, (określone przepisami odrębnych ustaw)

Zadania własne gminy – zadania o charakterze lokalnym, domniemanie kompetencji

w szczególności (katalog otwarty) sprawy dotyczące:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 3a) działalności w zakresie telekomunikacji, 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia, 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej, 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków...,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (...) - w ustawie 20 pkt

Gospodarka komunalna – działalność gospodarcza j.s.t.

Zadania własne powiatu – zadania publiczne o charakterze ponadgminnym
katalog zamknięty art. 4 u. sam. pow. (choć przepisy szczególne mogą określać inne
zadania powiatu)

Zadania własne województwa – wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim,
określone ustawami (art. 14 u. sam. woj.)

Zadania mogą być tak samo określone – np. zadania z zakresu edukacji publicznej, ale j.s.t.
realizują je na różnych szczeblach; gmina – lokalnie, powiat – ponadgminnie, a województwo
na szczeblu wojewódzkim (szczegółowy zakres określają przepisy szczególne).

Gospodarka komunalna - wykonywanie przez jednostki samorządu terytorialnego
zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty
samorządowej.

- zadania o charakterze **użyteczności publicznej**, których celem jest bieżące i
nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia
usług powszechnie dostępnych.

- zadania poza sferą użyteczności publicznej (np. działania promocyjne)
powiat nie może realizować tego rodzaju zadań

Gospodarka komunalna – działalność gospodarcza j.s.t.

Niektóre zadania własne j.s.t. realizują podmioty – np. zaopatrzenie w energię i gaz
(gminne podmioty dostarczają zwykle ciepło)

Czy odpłatna realizacja zadań o charakterze użyteczności publicznej to działalność
gospodarcza? Czy j.s.t. są przedsiębiorcami w rozumieniu u.s.d.g.?

Spory w doktrynie,

I stanowisko: trzeba badać indywidualnie każdy przejaw działalności i ocenić, czy nie
stanowi ona działalności gospodarczej;

II stanowisko: nie jest to działalność gospodarcza, gdyż chodzi o realizację zadań
publicznych a zysk nie jest tu podstawowym celem działań.

Różne formy organizacyjno – prawne

- samorządowe jednostki organizacyjne (podmioty prawa publicznego np.
samorządowy zakład budżetowy) nie są przedsiębiorcami

- spółki utworzone przez j.s.t. (z udziałem j.s.t.) prowadzące działalność w celu
osiągnięcia zysku uznawane są za przedsiębiorców

W praktyce problem **konkurencyjności**, określania cen i opłat za usługi.

Komercjalizacja i prywatyzacja

Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (dawniej: ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji)

Komercjalizacja polega na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę
- zmiana formy organizacyjno – prawnej.

Prywatyzacja – zmiana formy własności, polegająca na

- obejmowaniu akcji w podwyższonym kapitale zakładowym jednoosobowych spółek Skarbu Państwa powstałych w wyniku komercjalizacji przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub inne niż państwowe osoby prawne
- zbywaniu należących do Skarbu Państwa akcji w spółkach; /prywatyzacja pośrednia/
- rozporządzaniu wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa państwowego lub spółki powstałej w wyniku komercjalizacji na zasadach określonych ustawą przez:
 - a) sprzedaż przedsiębiorstwa,
 - b) wniesienie przedsiębiorstwa do spółki,
 - c) oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania. /prywatyzacja bezpośrednia/